

на Министерството на народното просвещение. Последната ми книга е томъ първи отъ неговите съчинения, въ които влизаатъ: „По Румания“, Гергийденска приказка“, „Блуждаещи огньове“ и „Джбенски легенди“.

Повестта „По румания“ писана въ Елена презъ 1898 г., е една чаровна пѣсень, за ония опоителни нощи предъ жетва, когато мълчанието на вечерния покой разтапя душите ни, слива ги съ млечния путь, по който сънките ни отизватъ въ небесните селения — тамъ дето всичко е като въ божествена приказка... Тогава ние се откъсваме отъ битието и потъваме въ върховната промисъль на твореца — небесната майка на вселената, за смисъла на живота, за онова ѝ ето не се разбира съ думи, а се долавя само съ неизразимите чувства на вѣра и любовь.

— Защото небето напомня за Бога, земята — човѣка!

Тая повесть е молитва въ полунощната часъ, въ който по интуиция прозиръмъ, колко е могъщъ твореца, и колко е нищоженъ предъ него човѣка.

Въ мълчанието на нощта, устните безмълвно се затварятъ, а отъ сърцето и очите ни изблихватъ най-искрените помисли, и виждаме мълчаливати и безметежна красота на майката привода. Красотата на ширналото се поле съ тѣжките златни класове, надъ които луната шепне благословените жетвти думи на Създателя, и свѣтулките като малки крилати звезди целуватъ класовете и пакъ отлитатъ нагоре по млѣчния путь, изпращани отъ свѣтулката пѣсень на безгриженъ шурецъ...

Тогава Исмаилъ бегъ и Горанъ Горняка — две гранки на два чужди народи по вѣра и езикъ, съ една нестихваша вражда отъ вѣкове, почувствуваха творческата мощь на Бога, който слѣ помислить имъ въ една — душата на човѣкъ.

И всредъ тая благодать на майката земя, засипана съ златни класове надъ които грѣе едно слънце сякакъ поставено отъ Бога да бди надъ равното Загоре, се носи на волнъстъ една идилична любовь, волна като полска чучулига. На тази любовь спиратъ замечтани погледи Исмаилъ бегъ и Горняка, сякашъ заслушани въ хубаво, мила приказка, омайна като детски сънъ и чаровна ктоа пѣсень, слушана отъ далечъ. Тая при-